



Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NTE ENERGI AS
Postboks 2552
7736 STEINKJER

Vår dato: 21.11.2019
Vår ref.: 201841693-4
Arkiv: 315/138.6Z
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Marthe Cecilie Pramli

Vedtak om revisjon av konsesjonsvilkår for Bangsjøene (Bogna og Snåsavatnet) i kommunene Steinkjer, Overhalla, Grong og Snåsa, Trøndelag

Det skal gjennomføres en vilkårsrevisjon i medhold av vassdragsreguleringsloven. Revisjonssaken gjelder vilkårene for følgende konsesjon:

Kgl. res. av 5. juli 1968: Regulering av Bangsjøene og overføring av avløpet til Snåsavatnet

Innkomne krav

Vi viser til brev og krav fra Midtre Namdal samkommune av 19.11.2018. Kravene gjelder revisjon av vilkår for konsesjon gitt ved:

- Kgl. res. av 5. juli 1968: Regulering av Bangsjøene og overføring av avløpet til Snåsavatnet

Revisjonens formål

Vi viser til at hovedformålet med en revisjon er å bedre miljø- og naturforholdene ved å avbøte ulemper og negative virkninger ved utbyggingen. Bestemmelser i konsesjonen om høyeste og laveste regulerte vannstand (HRV og LRV) samt overføringer kommer ikke inn under hva som kan revideres. Revisjonen åpner imidlertid for å vurdere blant annet endring i manøvreringspraksis, minstevannslipp og biotopjusterende tiltak.

NVE vil i sin behandling følge OEDs «Retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragskonsesjoner» av 25.05.2012.

Kravene

Midtre Namdal samkommune, på vegne av Namsos kommune, krever revidering av vilkår for Bogna kraftverk for å ivareta allmenne interesser. Revisjonskravet er basert på innspill fra Klinga jeger- og fiskerforbund, Bogna elveeierlag og Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag. Både Bogna Elveeierlag og Klinga Jeger- og Fiskerforening er opptatt av å bedre fisket i vassdraget og mener det er viktig å få etablert en minstevannføring som sikrer gyte- og oppvekstområder samt oppgangsmuligheter gjennom året. Minstevannføring vil også virke forebyggende mot periodevis utbrudd av furunkulose.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Kravstillerne mener det er viktig å kartlegge den samlede belastningen av menneskeskapt påvirkning på naturmiljøet i og ved vassdraget, spesielt påvirkningen fra vannkraftutbyggingen. De ønsker å styrke kunnskapsgrunnlaget for å kunne pålegge NTE Energi AS moderne og effektive vilkår. Spesielle avbøtende tiltak som må vurderes:

- Redusere eventuelle negative effekter på bestander av villaks, elvemusling, ørret, ål og havniøye
- Redusere sjansen for og omfang av utbrudd av furunkulose
- Bedre muligheter for utøvelse av fiske
- Styrke og bevare fossesprøytsoner

Det må gjøres en kunnskapsbasert kultivering av villaks. Habitatiltak og eventuelt rognplanting bør vurderes som alternativ til fiskeutsettinger.

Kommentarer fra konsesjonær

NTE Energi AS (NTE) har vært forelagt revisjonskravene og skriver i brev av 03.04.2019 at kravet om revisjon må avvises. NTE viser til at Bognavassdraget ikke er gitt prioritet verken i NVE/Miljødirektoratets rapport 49/2013 eller i godkjent vannforvaltningsplan. NTE kan ikke se at det er noen påtrengende behov for å sette i gang en revisjonsprosess for Bogna. De viser til at de er i gang med å innhente informasjon om miljøforholdene i Bogna og Bangsjøene samt ser på muligheter for opprusting- og utvidelsesprosjekter. De mener resultater av disse undersøkelsene vil være viktige når det gjelder spørsmålet om revisjon.

NTE skriver at de synes kravene er lite konkrete og mangler nærmere begrunnelse. NTE oppfatter at de gir mer et uttrykk for et ønske om økt kunnskap om eventuelle negative effekter på miljøforholdene i Bogna. NTE viser til lovarbeidene til revisjonsinstituttet, jfr. Ot. prp. nr. 50 (1991-92), der de mener det fremkommer at de som krever revisjon skal redegjøre for kravene i tilstrekkelig grad slik at NVE kan ta stilling til om revisjon skal åpnes. Dette mener NTE også fremkommer i retningslinjene for revisjon som er vedtatt av OED, samt at NVE i tidligere revisjonssaker har presisert at det ikke er opp til konsesjonæren å utrede revisjonsbehovet.

NTE mener kravene er fremsatt i generelle vendinger, mangler nærmere begrunnelse og ikke er gitt en prioritert rekkefølge. De mener det ikke er påpekt noen påtrengende behov for å sette i gang en revisjonsprosess for Bogna og har funnet at det er lite hensiktsmessig å kommentere kravene noe nærmere.

NVEs vurdering og konklusjon

Det er NVEs syn at det ved en vilkårsrevisjon skal legges vekt på miljøforbedrende tiltak. De miljømessige virkningene som er tatt opp i kravene påvirker allmenne interesser som ligger innenfor det som kan ivaretas gjennom konsesjonsvilkårene. Det er blant annet fremmet krav om minstevannføring. Behovet for slike vilkår vurderes best gjennom en revisjonsprosess.

Klima- og Miljødepartementet godkjente planer for vannforvaltning i vannregion Trøndelag den 04.07.2016. I de nasjonale føringene er det lagt til grunn at vassdrag med klare potensial for miljøforbedring til lavest mulig kostnad skal prioriteres for miljøforbedring. I følge planen er vannkraftproduksjon en av de viktigste påvirkningsfaktorene i regionen. Bogna er, slik NTE skriver, ikke gitt en prioritering på denne planen. Vannforekomsten er i vann-nett vurdert å ha en økologisk tilstand som «dårlig». Miljømålet er vurdert som «God».

Bogna er plassert i kategori 1.2 i rapporten «Vannkraftkonsesjoner som kan revideres innen 2022» (NVE-rapport 49/2013). Her fremkommer det at elva har en anadrom strekning på nærmere 20 km og det skal være en god bestand av elvemusling her. Vurdering av verdi og påvirkning (VP) for fisk og øvrig naturmangfold er satt til 3, og samlet er det også gitt en VP på 3. Aktuelle tiltak er minstevannføring og det er anslått at det er mulig å oppnå med kun et lite krafttap.

Selv om Bogna ikke er prioritert mener NVE at fremsatte krav kan vurderes i en vilkårsrevisjon. Når det gjelder krav knyttet til økonomiske vilkår (konsesjonsavgifter, konsesjonskraft og næringsfond) og krav knyttet til privatrettslige forhold omfattes disse normalt ikke av en vilkårsrevisjon.

NVE vedtar at det skal gjennomføres en vilkårsrevisjon etter vassdragsreguleringslovens § 10 nr. 3 med grunnlag i vurderingene over. Revisjonssaken gjelder vilkårene for følgende konsesjon:

- Kongelig resolusjon av 5. juli 1968: Regulering av Bangsjøene og overføring av avløpet til Snåsavatnet

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra underretningen er kommet frem til parten, jf. forvaltningsloven kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til OED og sendes gjennom NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Videre saksgang

Miljødirektoratet har i brev av 30.04.2019 varslet om pålegg av fiskebiologiske undersøkelser i Bognavassdraget i tida 2019 – 2021. NVE mener de planlagte undersøkelsene bør inngå som en del av kunnskapsgrunnlaget for revisjonsdokumentet, ettersom dette vil gi et bedre grunnlag for å vurdere de innkomne kravene. NVE vil komme tilbake med en endelig frist for utarbeidelse av revisjonsdokumentet etter at de planlagte undersøkelsene er gjennomført.

Med hilsen

Rune Flatby
direktør

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

Kopi til:

Bogna Elveeierlag v/Kjell Stendahl
Klinga Jeger- og Fiskerforening v/Inger Hasfjord



Midtre Namdal samkommune
Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag